

Základy matematiky a statistiky
pro humanitní obory
II

Pavel Rychlý Vojtěch Kovář

Fakulta informatiky, Masarykova univerzita
Botanická 08a, 60200 Brno, Czech Republic
{pary, xkovar3}@fi.muni.cz

část 1

Pavel Rychlý, Vojtěch Kovář (FI MU Brno) PLIN004 1 1 / 10

Obsah přednášky

Motivace (opakování)

Informace o předmětu

Shrnutí Základů matematiky I

Základy matematiky II

Pavel Rychlý, Vojtěch Kovář (FI MU Brno) PLIN004 1 2 / 10

Motivace (opakování) Rozdíl mezi SŠ a VŠ matematikou

Rozdíl mezi SŠ a VŠ matematikou

- ▶ Středoskolská matematika
  - ▶ = počty s čísly:
  - ▶ → kolik budu platit v obchodě (sčítání)
  - ▶ → jaké daně budu mít (zlomky, procenta)
  - ▶ → k čemu to ***** je? (matice, integrály)
- ▶ Vysokoškolská matematika
  - ▶ = umění abstrakce + přemýšlení v obecnostech
  - ▶ → zásobárna abstraktních pojmů
  - ▶ → přesné definice
  - ▶ → spolehlivé vyvozování závěrů (důkazy)
  - ▶ → základ pro všechny technické obory

Pavel Rychlý, Vojtěch Kovář (FI MU Brno) PLIN004 1 3 / 10

Motivace (opakování) Proč potřebují lingvisté matematiku?

Proč potřebují lingvisté matematiku?

- ▶ Počítačová lingvistika
  - ▶ zpracování jazyka na počítačích
  - ▶ potřeba spolupracovat s technicky zaměřenými lidmi
  - ▶ → pochopit jejich způsob myšlení
  - ▶ počítačové modely jazyka jsou založeny na matematických faktech
- ▶ Abstraktní myšlení
  - ▶ schopnost rozumově uchopit složité pojmy
  - ▶ → snazší pochopení lingvistických modelů
  - ▶ schopnost zobecňovat
  - ▶ schopnost rozkládat složité problémy na jednodušší
  - ▶ → nejsou tak důležité vědomosti samotné jako dovednosti, kterým se při jejich vstřebávání naučíte

Pavel Rychlý, Vojtěch Kovář (FI MU Brno) PLIN004 1 4 / 10

Informace o předmětu

Informace o předmětu

- ▶ Obsah předmětu
  - ▶ pokračování a prohlubování látky minulého semestru
  - ▶ teorie grafů, statistika
- ▶ Ukončení předmětu
  - ▶ zkouška (formou dvou písemek)
  - ▶ 25 bodů vnitrosestrální písemka
  - ▶ 75 bodů závěrečná písemka
  - ▶ bonusové body
- ▶ Úspěšné ukončení
  - ▶ min. 60 % bodů z písemek

Pavel Rychlý, Vojtěch Kovář (FI MU Brno) PLIN004 1 5 / 10

Shrnutí Základů matematiky I

Co už umíme z minulého semestru

- ▶ Může se objevit i na zkoušce v tomto semestru
- ▶ Matematická logika
  - ▶ čtení a zápis výrokových a predikátových formulí
  - ▶ převod do „běžného“ jazyka
  - ▶ vyhodnocování pravdivosti formulí
- ▶ Teorie množin
  - ▶ základní množinové zápisy a operace
  - ▶ relace a funkce a jejich vlastnosti
  - ▶ definice čísel přes množiny

Pavel Rychlý, Vojtěch Kovář (FI MU Brno) PLIN004 1 6 / 10

Shrnutí Základů matematiky I

Co už umíme z minulého semestru

- ▶ Základy formální lingvistiky
  - ▶ formální gramatika
  - ▶ konečný automat
  - ▶ jazyky určené gramatikou/automatem
- ▶ Kombinatorika
  - ▶ řešení základních kombinatorických problémů
  - ▶ výpočet pravděpodobnosti

Pavel Rychlý, Vojtěch Kovář (FI MU Brno) PLIN004 1 7 / 10

Základy matematiky II

Co čekat v tomto semestru

- ▶ Teorie grafů
  - ▶ graf, vrcholy, hrany, cesty v grafu
  - ▶ některé grafové algoritmy
  - ▶ cca 2 přednášky
- ▶ Statistika
  - ▶ základní i pokročilejší pojmy a operace
  - ▶ distribuční funkce, pravděpodobnostní prostor, entropie
  - ▶ aplikace statistiky ve zpracování jazyka
  - ▶ cca 6 přednášek
- ▶ Prohlubování látky z obou semestrů
  - ▶ zejména predikátové logiky
- ▶ I další oblasti na základě vašich podnětů

Pavel Rychlý, Vojtěch Kovář (FI MU Brno) PLIN004 1 8 / 10

Studijní materiály

- ▶ Studijní materiály
  - ▶ slidy, diskuze, konzultace
  - ▶ studijní text

Další informace

- ▶ Cvičení
  - ▶ samostatný předmět se samostatným ukončením
  - ▶ silně doporučen současně s přednáškou
  - ▶ možno docházet i bez zápisu (např. pokud opakujete pouze přednášku)
- ▶ 10.4.
  - ▶ vnitrosestrální písemka v termínu přednášky